

КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ ПРОЕКТ НА ИНОВАЦИОННА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ 2021-2027г. ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪРЖАНИЕ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Коментар

Становище относно Проекта на Иновационна стратегия за интелигентна специализация (ИИ) за Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027г. за обществено обсъждане твърде проблематично, от гледна точка на изискванията за реализация на съдържателен и консултации. Значимостта на иновационната стратегия за развитието на страната и регион проблематиката изисква в процеса на обществените консултации да се осъществи предварително, както към представителите на науката и висшето образование, така и към представителите на постигнатото. Доказателствата са множество, които намират израз както в общите, недостатъци, липсата на детайлни аналитични позиции и относно постигнатото, и особено относно новите на такъв тип задача е недопустимо прилагането на кабинетен, бюрократичен подход, докато негативни: както за развитието на научните изследвания и иновациите, така и за развитие примерите от изминалия планов период за негативното отражение върху развитието на на формулирани регионални приоритети.1.Особено неубедително е разпределението на приоритетни области (NUTs III). Има фразиращи несъответствия – като напр.:- липсата на приоритет „Нови индустрии“ в Южен централен район и в Северозападен район – допитването до представители, осигурило детайлни аргументации на необходимостта от преодоляване на това несъответствие дигитализация и развитие на индустрия 4.0. неубедително е да няма формулиран приоритет за страната: Северозападен, Южен Централен и Североизточен. Целесъобразно би било, анализ на кръгова и нисковъглеродна икономика“, и „Информатиката и ИКТ“ да е хоризонтален приоритет за региони.Резултатите от такъв тип формален, кабинетен подход могат да бъдат твърде негativi, така и за развитието на научните изследвания и иновациите в тях.2. Прави впечатление, че тематичните области са участвали експерти, което се е отразило на богатата палитра от теми: „Информатика и ИКТ“, „Мехатроника“ и „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ тематичните области: „Индустрии за здравословен живот и биотехнологии“ и „Нови технологии, които поставя в неравностойно положение развитието на научните изследвания и иновациите предложение на учени и експерти от сферата на тематична област „Индустрии за здравословен живот“ целесъобразно като приоритети да се допълнят:функционалната роля на биоразнообразие, услуги;екологични подходи от нивата на фермата до ландшафтздраве на животните и растенията;заболяваниятасъхраняват и използване по-добре на генетичните ресурси за отглеждане на органични и други системи, особено смесени земеделски системи и агролесовъдство;подобряване на почвата чрез оптимизиране на нейните биологични, химични и физични свойства;предоставяне на услуги;употребата на пестициди и антимикробни средства;стратегии за адаптиране към изменението на климата;приноса на селското и горското стопанство за смекчаването на емисиите на парникови газове;замърсяването на водата в селскостопанския сектор;климатична устойчивост и адаптиране на климатабиоразнообразие

СТАНОВИЩЕ НА МОРСКИ КЛЪСТЪР БЪЛГАРИЯ ОТНОСНО ИСИС, 2021-2027 Г. НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

политики и документи на ЕК по отношение на интелигентната специализация в страните членкини на ЕС, включително регионалните инициативи за конкурентна, иновативна и устойчива синя икономика за Черноморския регион. Република България за ускорено развитие, технологична модернизация и въвеждане на иновативна синя икономика, Морски Клъстер България предлага:

1. В Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България да бъдат включени следните допълнения:

Към 3.1.1. Тематична област „Информатика и дигитални технологии“ да се включат следните допълнения: ГИС системи, симулационни модели, уеб-приложения за мониторинг на морските ресурси.

Тематична област „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“ да се включат следните допълнения: сини биотехнологии и приложение на нови методи и технологии в устойчивото развитие.

3.1.4. Тематична област „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“ да се включат следните допълнения: услуги, вкл. компютърни и мобилни приложения и игри с приложение в синята икономика, туризъм, подводна археология и др.

Към 3.1.5. Тематична област „Чисти технологии, кръгова икономика и енергетика“ да се включат следните допълнения: Морски възобновяеми енергии.

2. Да се предвиди адекватното място на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България, която е гаранция, че Синята икономика ще бъде свързващият елемент за устойчиво използване на морските ресурси. Инструментите за постигане на трите оперативни цели на стратегията да се включат инструментите за инвестиции (Interregional Innovation Investments -I3) и Европейският фонд за морско дело, рибарство и аквакултури.

Е прието на заседание на УС на МКБ на 29. 08.2022 г. Председател на УС :

публикувано на интернет страницата на МКБ: <https://www.marinecluster.com/bg/news-more/sustainable-blue-economy-proekt-na-inovacionna-strategiya-za-inteligentna-specializaciya-2021-2027g-na-republika-bylgariya>

[https://innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/european-commission-adopts-new-strategy-for-smart-specialisation-2021-05-17_en\[1\]](https://innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/european-commission-adopts-new-strategy-for-smart-specialisation-2021-05-17_en[1])

<https://interreg-med.eu/no-cache/news-events/news/detail/actualites/sustainable-blue-economy>

[https://blackseablueeconomy.eu/498/smart-specialisation-sustainable-blue-economy\[1\]](https://blackseablueeconomy.eu/498/smart-specialisation-sustainable-blue-economy[1])

[https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/?etrans=bg#1\[1\]](https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/?etrans=bg#1[1])

<https://blacksea-cbc.net/international-process/interreg-vi-b-next-black-sea-basin-programme-submitted-to-the-european-commission-for-2021-2027>

[https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2021/11/23-11-2021-interreg-contributes-to-the-common-maritime-agenda-for-the-black-sea#:~:text=The%20Common%20Maritime%20Agenda%20for%20the%20Black%20Sea%20\(CMA](https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2021/11/23-11-2021-interreg-contributes-to-the-common-maritime-agenda-for-the-black-sea#:~:text=The%20Common%20Maritime%20Agenda%20for%20the%20Black%20Sea%20(CMA)

СТАНОВИЩЕ НА МОРСКИ КЛЪСТЪР БЪЛГАРИЯ ОТНОСНО ИСИС, 2021-2027 Г. НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Европейската комисия прие Съобщение относно нов подход за устойчива синя икономика в икономика – Трансформиране на синята икономика на ЕС за устойчиво бъдеще“. Тази стратегия как секторът да премине от „Син растеж“ към устойчива синя икономика, която движи зелено развитие с чисти, адаптивни към климата и устойчиви дейности.[1]Генерална дирекция „Морски дела“ определи стратегиите за интелигентна специализация (S3) като ключов инструмент за изграждане на дирекцията, S3 представлява ключова възможност не само за приоритизиране на регионални иновации в секторите на синята икономика, но също и за насърчаване на междурегионални и трансгранични вериги от ценности в синята икономика. Ето защо, DG MARE в сътрудничество с регионална и градска политика (REGIO)) създава тематичната платформа S3 за устойчива синя икономика, междурегионалните партньорства и улесняване сътрудничеството в секторите на синята икономика и четворната спирала - публични органи, индустрия, академични среди и граждани.Декларацията консолидира усилията на шестте черноморски крайбрежни държави и Република Молдова в Черно море. Доброволното сътрудничество в областта на морската наука и морското образование е основа за сътрудничество и като ключов фактор за подобряване и развитие на нови умения и изследвания и иновации като ключов приоритет за сътрудничество.В продължение на това общо събрание в ред за Черно море (Букурещ, 21 май 2019), определя стратегическата референтна рамка в синята икономика: 1) ИНТЕЛИГЕНТНА И УСТОЙЧИВА ТРАНСФОРМАЦИЯ на секторите от синята икономика, дефинирана като крайбрежни екосистеми; 2) Конкурентоспособна, иновативна и устойчива синя икономика в Черно море.Доказателство за особеното внимание към развитието на региона на Черно море е и интелигентна специализация е и планираното от ЕК събитие под надслов Smart Specialisation Strategy Conference октомври 2022 на остров Крит[3].България, като една от двете страни членки на ЕС от региона, играе роля в развитието на секторите на Синята икономика.През периода 2021—2027 г. Европейската комисия цели да даде възможност за инвестиции в по-интелигентна, по-екологична, по-свързана и по-устойчива синя икономика за гражданите[4]. Новият регламент за ЕФРР въвежда подкрепа за междурегионални инвестиции в иновации (Interregional Innovation Investments -I3). През периода 2021—2027 г. програмата INTERREG NEXT Black Sea[5] и Общ дневен ред за Черно море ще позволят синята икономика и интелигентна и устойчива синя икономика в целия регион[6].

Използване на подхода отгоре-надолу и процеса на предприемаческо откритие, платформи разбира, че „Регионалните иновационни капацитети са идентифицирани на ниво NUTS III за област през 2020 г. е осъществила консултации със заинтересованите страни, които включват университетите, бизнеса, НПО сектора, научноизследователския сектор. На базата на тези икономиката официално са получени писма от всички 28 области с идентифицираните при Ителигентната специализация на региона (ниво NUTS II) се определя като преобладаваща регион.“ (стр.9 и 10) Обосновано е да се преположи, че определянето на регионалната специализация е в министерство. В тази връзка моля да ни предоставите: методическите указания и консултации от областните администрации, с оглед получаване на унифициран подход за реализацията на предприемаческо откритие и подходът отдолу-нагоре, които би трябвало да са водещи, при определянето на приоритети, различни от областни стратегии за ителигентна специализация. Последващото изследване се повторят заключенията за ИСИС 2014-2020, че приоритетните подобласти изглеждат важни за ИСИС в по-голяма степен отговаря на условията на секторна/ клъстърна стратегия, каквато е използваната единна методология ще подпомогне разбирането на процеса и подхода.Каква е ролята на <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>, за еволюцията на процеса на предприемаческо откритие и каква предполага да бъдат регистрирани в нея, за да координират подобни процеси? В ИСИС се описват платформите: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-thematic-platforms>, но те са малка част от възможностите на платформата не изглежда да е предвидена. А целта е обмяна на добри практики регион-към регион (според написаното в S3). В момента има 3 регистрации от България - национална и на областно ниво.

Допълване на тематично направление в ИСИС Уважаеми колеги, Във връзка с предоставена Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. на Република България университет- Варна участва в редица научноизследователски проекти, чрез които се изграждат работни групи, извършващи научноизследователска дейност в областта на здравословния Университетът е бенефициент по проект по програма H2020-WIDESPREAD-2018-04 - TRANST който е единственият спечелил в България проект по програма WIDESPREAD, Национална партньор в проект по процедура ОП НОИР 2014-2020 г. – „Изграждане и развитие на центрове и други научноизследователски проекти по ФНИ, Оперативни програми и други финансиращи статут на научноизследователски университет, което дава възможност за развитие на научна: Натурални продукти за иновативна превантивна медицина и здраве; Ранна диагностика чрез използване на нови технологии; Персонализирани импланти за костна регенеративна терапия на онкологични заболявания на гърдата чрез използване на нови технологии; Хранене и нутриционна научноизследователска и развойна дейност за хранителни добавки, базирана на съвременни проектни идеи, включени в План за интегрирано развитие на Община Варна 2021 – 2027 и инициативи които попадат в направленията „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии и рекреативните индустрии“: Създаване на иновационен център в рамките на Медицински център за симулационна техника и медицинска апаратура; Клиника за хематология и костно мозъчни клетки и лаборатории; Ремонт на инфекциозна болница Варна; Комплекс море и здраве – реализация на иновативни изследвания на млечната жлеза; Лаборатория/и за клинично тестване на нови терапии на онкологични заболявания; Център за транслационна медицина и иновативни клетъчни и тъканни устойчиво управление при бедствени ситуации; Изграждане и оборудване на технологичен център за продукти и хранителни добавки; Създаване на център за поддръжка на високотехнологични технологичен център за обществено здраве; Изграждане на модерни студентски общежития и развитие на хидроминералния ресурс на гр. Варна и прилежащите територии. МУ-Варна при реализацията на тези идеи ще допринесе за развитието на наличния капацитет в направление здравеопазване, висше образование. Предвид заложените в Проекта на Иновационна стратегия 2021-2027 г. на Република България тематични области за Североизточен район – „Мехатроника, ИКТ“ и отпадането на тематични направления „Индустрия за здравословен живот, биоикономика, креативните и рекреативните индустрии“, по-трудно ще бъде разгърнат големия потенциал на модерната инфраструктура на Медицински университет – Варна, УМБАЛ „Св. Марина“ и университетът настояваме да бъде включена тематична област на ИСИС – „Индустрия за здравословен живот“ в приоритетния списък на ИСИС за Североизточен район. Проф. д-р ВАЛЕНТИН ИГНАТОВ, д.м.н.

Становище на БСК Становището на БСК е публикувано на адрес: <https://bia-bg.com/uploads/files/2023/05/27s.pdf>

ИСИС за сектори риболов, аквакултури и преработка на техните продуктиКак се предвижда интелигентна специализация на предприятия от икономически сектори 3. Рибно стопанство, промишленост, използваща суровини от тези сектори - 10.2. Преработка и консервиране на рибни продукти, при условие, че във Финансовия план за ИСИС 2021-2027 г. не е заложен източник на финансиране (например аквакултури 2021 - 2027 г., а тези сектори не се допустими за финансиране по други операции, свързани с демаркация).В проекта на ИСИС 2021-2027 има няколко приоритета и под-области, които са свързани с рибни сектори, част от сектор живи морски ресурси на Синята икономика на България:Тематична област "Здравословна и технологии за развитие на Синята икономика".Тематична област „Индустрия за здравословна икономика“ под-област: "въвеждане на иновативни методи в селското стопанство и рибовъдството, без използване на пестициди, борба с вредители и торене" и под-област: "приложение на нови методи и технологии в устойчиво стопанство на ресурси".Тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“, под-област: "използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на рециклирани материали, за удължаване живота на продуктите" и под-област: "безотпадни технологии и рециклиране, включване на отпадъчни продукти и материали от производства в други производства".